

Roll No. ....

Total Pages : 6

4. Discuss the different bases of class.

10668/NH

B-2110

**SOCIAL STRUCTURE OF INDIAN
SOCIETY—I**

Semester—III

(Dec-19)

Time Allowed : 3 Hours] [Maximum Marks : 70

Note : Attempt two questions each from Sections A and B carrying 10½ marks each and the entire Section C consisting of 14 short answer type questions carrying 2 marks each.

SECTION—A

1. What do you mean by Social Stratification? What are its characteristics?
2. Explain Davis and Moore's theory of Stratification.
3. Detail out the features of caste system as given by G.S. Ghurye.

4. Discuss the different bases of class.
5. Write a note on the types of marriage.
6. What do you mean by sex-ratio? Describe the consequences of changing sex ratio.
7. What is tribal society? Give its characteristics.
8. Differentiate between Rural and Urban Society.

SECTION—C

9. Write short notes on :
  1. Social Differentiation
  2. Bases of Social Stratification
  3. Class Struggle
  4. Capitalism
  5. Caste is an Endogamous Group
  6. Two features of Class
  7. Difference between Caste and Class

8. Hypergamy
9. Characteristics of family
10. Sex
11. Causes of Gender Discrimination
12. Rural Society
13. Urbanization
14. Pull factors of Migration.

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10½ ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 14 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2-2 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

1. ਸਮਾਜਿਕ ਸਤਰੀਕਰਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ?
2. ਡੇਵਿਸ ਤੇ ਮੂਰੇ ਦੇ ਸਤਰੀਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।
3. ਜੀ.ਐਸ. ਘੁਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ।
4. ਵਰਗ ਦੇ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—B

5. ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

6. ਲਿੰਗ-ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਬਦਲਦੇ ਲਿੰਗ-ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
7. ਕਬਾਇਲੀ (ਆਦਿਵਾਸੀ) ਸਮਾਜ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
8. ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ।

ਭਾਗ—C

9. ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

1. ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਭੇਦੀਕਰਨ
2. ਸਮਾਜ ਦਰਜੇਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ
3. ਵਰਗ ਸੰਘਰਸ਼
4. ਪੂੰਜੀਵਾਦ
5. ਜਾਤ ਅੰਤਰ ਵਿਆਹੀ ਹੈ
6. ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
7. ਜਾਤ ਅਤੇ ਵਰਗ ਵਿਚ ਅੰਤਰ

8. ਅਨੁਲੋਮ ਵਿਆਹ
9. ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
10. ਲਿੰਗ
11. ਲਿੰਗ ਵਖਰੇਵੇਂ ਦੇ ਕਾਰਨ
12. ਪੇਂਡੂ ਸਮਾਜ
13. ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਣ
14. ਪ੍ਰਵਾਸ ਦੇ ਖਿਚਾਊ ਕਾਰਕ।